

Nr 37.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avlönings- och pensionsförbättringar för präster m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 5 mars 1948 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 156, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden föreslagit riksdagen att

1. medgiva, att provisoriskt lönetillägg åt präster må för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 utgå ur kyrkofonden i huvudsaklig överensstämmelse med av föredraganden förordade grunder;

2. medgiva, att ur kyrkofonden må i enlighet med vad föredraganden förordat utgå gottgörelse åt prästgårdsinnehavare för bränslekostnad under tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949;

3. bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med härutinnan nu gällande grunder meddela bestämmelser angående provisorisk reglering av prästerskapets emeritilöner och familjepensioner för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949;

4. medgiva, att semesterkostnadsbidrag må för kalenderåret 1949 utgå ur kyrkofonden i huvudsaklig överensstämmelse med de för innevarande kalenderår gällande och av föredraganden för fortsatt tillämpning förordade grunder;

5. medgiva, att ett särskilt representationsbidrag åt rikets biskopar må för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 utgå ur kyrkofonden i överensstämmelse med vad föredraganden förordat;

6. medgiva, att till förhöjning av hyresersättning m. m. åt biskopen i Stockholms stift må ur kyrkofonden utgå anslag i enlighet med vad föredraganden förordat;

7. medgiva, att anslag ur kyrkofonden för prästerlig verksamhet utom riket må för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 utgå i enlighet med vad föredraganden förordat; samt

8. medgiva, att för anlåtande av biträde vid handläggning inom ecklesiastikdepartementet av boställsärenden och vad därmed äger samband må för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 i enlighet med Kungl. Maj:ts beprövande ur kyrkofonden utgå högst 15 000 kronor.

I samband med propositionen har utskottet till behandling förehåft följande i anledning av densamma väckta motioner, nämligen inom första kammaren

nr 297 av herr *Mannerskantz m. fl.* och

nr 298 av herr *Fahlander m. fl.* samt inom andra kammaren

nr 458 av herr *Staxäng m. fl.*, likalydande med motionen nr 297 i första kammaren, och

nr 459 av herr *Hallén m. fl.*, likalydande med motionen nr 298 i första kammaren.

I motionerna I: 297 och II: 458 hemställes, »att riksdagen måtte besluta, dels att nuvarande reducering av dyrtidstillägget till prästerskapet skall borttagas, dels att prästerskapet skall befrias från skyldigheten att genom löneavdrag gälda pensionsavgifter, dels att bränsleersättningen till kyrkoherde och komminister skall höjas till respektive 400 och 320 kronor årligen, och dels att semesterkostnadsersättningen till samtliga präster skall höjas till 8 kronor om dagen i högst 30 dagar om året».

Yrkandet i motionerna I: 298 och II: 459, som direkt ansluter sig till den under 1. angivna anslagspunkten, redovisas nedan i anslutning till Kungl. Maj:ts förslag i nämnda del.

I den mån redogörelse ansetts bära här lämnas för motionernas innehåll i övrigt, återfinnes denna under de anslagspunkter, varmed de särskilda genom motionerna väckta frågorna närmast äga samband.

Beträffande de i propositionen och motionerna anförda skäl, för vilka redogörelse icke lämnas här nedan, får utskottet hänvisa till propositionen och motionerna.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

De provisoriska lönetillägg ur kyrkofonden åt präster, som beviljades av 1947 års riksdag för tiden den 1 juli 1947—den 30 juni 1948, föreslås skola utgå även för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 med allenast viss jämkning, som föranledes av ökningen av det rörliga tillägget för civilstatstjänstemän. Förlängning på ett år föreslås för de tidsbegränsade provisoriska förmåner åt präster och deras efterlevande, som infördes i fjol i form av gottgörelse i vissa fall för bränslekostnad, provisorisk förbättring av semesterkostnadsbidrag samt provisorisk reglering av emeritilöner och familjepensioner. Biskoparna föreslås skola erhålla ett provisoriskt representationsbidrag å 2 000 kronor vardera för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949. Hyresersättningen åt biskopen i Stockholms stift föreslås höjd till det belopp som motsvarar grundhyran för hans bostadsvåning.

1. Provisoriskt lönetillägg ur kyrkofonden åt vissa präster för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949.

För det ordinarie prästerskapet (domprostar och övriga kyrkoherdar och komministrar) samt för extra ordinarie präster (kyrkoadjunkter och pastorsratsadjunkter) i rikets territoriella församlingar — med undantag av Karlsborgs delvis militära församling — äro grundläggande avlöningsbestämmelser meddelade i *lagen den 9 december 1910 (nr 141 s. 27) om reglering av prästerskapets avlöning*. Till dessa ansluta sig ett antal senare tillkomna bestämmelser i särskilda avlöningslagar och andra författningar. För den huvudsakliga innebörden av de intill budgetåret 1947/48 gällande bestämmelserna redogöres i propositionen nr 295 till 1947 års riksdag s. 2—5, vartill här må hänvisas.

Frågan om reglering av prästerskapets avlöning utredes för närvarande av *1946 års prästlönekommitté*.

Genom propositionen nr 295 förelades *1947 års riksdag* bland annat ett av prästlönekommittén utarbetat förslag till lönetillägg av provisorisk natur under budgetåret 1947/48. Det provisoriska lönetillägget avsågs skola utgå ej blott till de förut omförmälda prästerliga befattningshavarna utan även till biskopar, stifts- och kontraktsadjunkter och övriga i allmän tjänst inom riket anställda präster samt extra ordinarie präst, som på grund av sjukdom eller militär beredskapstjänstgöring kan ha beviljats ledighet från prästerligt förordnande och därvid får uppbära för dylikt fall bestämt särskilt prästerligt arvode, ävensom pastor vid svensk församling i utlandet och — efter Kungl. Maj:ts särskilda bestämmande — vissa sjömanspräster. Lönetillägget skulle utgå till biskoparna och domprostarna samt ifrågakommande präster i våra militära församlingar och i Boden liksom till utlandspastorerna och sjömansprästerna med ett för alla lika belopp av 55 kronor för månad (660 kronor för år). Till det egentliga församlingsprästerskapet och stifts- och kontraktsadjunkterna skulle lönetillägget utgå med ett efter löneställning växlande belopp, för kyrkoherdar och komministrar uppgående lägst till 55 kronor för månad (660 kronor för år) för de högst avlönade samt högst till 140 respektive 115 kronor för månad (1 680 respektive 1 380 kronor för år) för de lägst avlönade samt för de extra ordinarie prästerna av skilda kategorier lägst till 37 och högst till 150 kronor för månad (444 respektive 1 800 kronor för år).

Propositionen behandlades i förevarande del av utskottet, vilket i sitt utlåtande, nr 53, hemställde om bifall till förslaget samt därvid yttrade:

Även om härigenom de lägre och lägst avlönade prästerliga befattningshavarna tillförsäkrats icke ringa avlöningsförbättringar, finner utskottet angeläget understryka förslagets karaktär av provisorium. Det är enligt utskottets mening ett trängande önskemål att prästlönekommitténs utredning rörande en allmän löne reglering för prästerna påskyndas, så att förslag härom snarast möjligt kan föreläggas riksdagen.

Utlåtandet godkändes av riksdagen (riksdagens skrivelse nr 408), varefter bestämmelser i ämnet utfärdades genom kungörelse den 10 juli 1947 (SFS 1947: 510).

I en av *ett antal komministrar* i riket den 29 november 1947 till Kungl. Maj:t ingiven petition ha dessa hemställt, att komministrarna måtte i fråga om provisoriskt lönetillägg för tiden efter den 30 juni 1948 jämsställas med kyrkoherdarna. Enahanda framställning har i underdånig skrivelse den 17 januari 1948 jämväl gjorts av *Sveriges yngre prästers förbund (SYPF)*, som därvid tillika påyrkat höjning av lönetillägget för de lägst avlönade komministrarna med upp till — i avrundat tal — 1 000 kronor. SYPF har i samma skrivelse därjämte anhållit, *dels* att samtliga präster för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 måtte tillerkännas ett ytterligare lönetillägg av 900 kronor för år, *dels* att de till de ordinarie församlingsprästerna enligt prästlönerregleringslagen utgående bidragen till tjänstebostadens uppvärmning måtte höjas för kyrkoherde från 200 till 600 kronor för år och för komminister från 160 till 480 kronor för år.

Prästlönekommittén, till vilken framställningarna remitterats, har sedermera framlagt förslag i fråga om, bland annat, provisoriskt lönetillägg åt prästerna för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949. Kommittén erinrar om att den i sitt föregående år framlagda förslag utgått ifrån en jämförelse mellan ifrågavarande prästers dåvarande sammanlagda löneförmåner och en — vid inplacering i det för statstjänstemännen i allmänhet från och med den 1 juli 1947 tillämpade avlöningssystemet — enligt preliminär arbetshypotes tänkbar årslön. För att säkerställa provningsfrihet vid den kommande lönerregleringen hade kommittén ansett sig böra iakttaga sådan försiktighet, att man icke skulle behöva befara ett föregripande av frågans slutliga lösning. Kommittén förklarar att den icke anser försvarligt att nu vidtaga någon ändring i grunderna för den provisoriska avlöningsförbättringen. Vidare erinrar kommittén om att det 1947 föreslagna lönetillägget innefattade en förstärkning av samtliga vid den prästerliga tjänsten utgående avlöningsposter. Förbättringen innefattade fördenskull ersättning jämväl för det fall att viss för särskilda omkostnader anvisad avlöningspost befundes mer eller mindre otillräcklig. Kommittén hade särskilt nämnt det på grund av 11 § 4 mom. prästlönerregleringslagen utgående bidraget till uppvärmning av tjänstebostad. Det sagda hade även sin giltighet beträffande ett inom kommittén 1948 framfört uppslag om slopande av nu gällande familjepensionsavdrag för prästerna.

Kommittén fortsätter:

Om kommittén sålunda icke i närvarande läge kan principiellt förorda någon generell extra höjning av det provisoriska lönetillägget åt prästerna för tiden den 1 juli 1948—30 juni 1949, föreligger emellertid en speciell omständighet, som torde kunna föranleda en viss mindre uppräknings av de belopp, vartill lönetilläggen för närvarande äro bestämda. Vid avväg-

ningen av lönetilläggen i fråga utgick nämligen kommittén från de förhållanden med avseende å de rörliga tilläggsförmånerna, som då — i början av år 1947 — voro för handen. Kommittén räknade fördenskull med att det rörliga tillägget å den nya civila årslönen skulle komma att utgå med 6 procent. Såsom känt är har denna förutsättning inte hållit streck. Det rörliga tillägget har under hela innevarande avlöningsår utgått efter 12 procent. För prästerna har visserligen kristillägget också i motsvarande grad höjts. Men som prästerna icke erhålla dyrtids- och kristillägg å det provisoriska lönetillägget liksom ej heller, för ordinarie präst, å det i löneförmånerna inräknade bostadsvärdet å prästgården eller, för extra ordinarie präst, å bostads- och vivreersättning eller därmed likställt värde å sådan förmån in natura, ha ifrågavarande präster under detta år ej kommit fullt upp i den lönenivå, som vid det provisoriska lönetilläggets utmätande förut-sattes. Vad här påpekats borde alltså, enligt kommitténs mening, kunna utgöra en skälig grund för en höjning av lönetilläggen för ifrågavarande präster.

I enlighet med vad kommittén sålunda ansett sig kunna förorda och i anslutning till av kommittén verkställda uträkningar rörande storleken av de differenser, som för ifrågavarande präster uppstått i följd av höjningen av det »rörliga tillägget» å civilstatstjänstemännens löner från 6 till 12 procent, föreslår kommittén provisoriskt lönetillägg å t e r n a för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 enligt följande.

I n n e h a v a r e a v		kyrkoherde- tjänst	komministers- tjänst
med grundavlöning			
överstigande	ej överstigande		
—	2 600	—	1 560
2 600	2 900	—	1 320
2 900	3 500	—	1 140
3 500	3 900	1 860	900
3 900	4 200	1 560	720
4 200	5 000	1 320	720
5 000	5 900	1 020	—
5 900	6 300	780	—
6 300	—	720	—

I n n e h a v a r e a v		kyrkoadjunktstjänst	
med grundavlöning		med följande ålderstillägg	
uppgående till eller överstigande	understi- gande		
—	4 600	0	900
		1	1 260
		2—3	1 500
4 600	5 400	0	560
		1	960
		2—3	1 200
5 400	—	0	560
		1	780
		2—3	1 020

I n n e h a v a r e a v		f ör o r d n a n d e s å s o m p a s t o r a t s a d j u n k t	
med grundavlöning		med följande	
uppgående till eller	understi-	ålderstillägg	
överstigande	gande		
—	3 700	0	1 320
		1	1 800
		2—3	1 980
3 700	4 200	0	1 140
		1	1 680
		2—3	1 920
4 200	—	0	1 080
		1	1 560
		2—3	1 800

Med grundavlöning avses för ordinarie präster den för befattningen fastställda reglerade lönen inklusive ålderstillägg samt för extra ordinarie präster adjunktsarvodet jämte värdet av bostad och vivre.

För extra ordinarie präst, som åtnjuter sjukledighetsarvode eller motsvarande arvode vid viss militärtjänstgöring, har prästlönekommittén föreslagit, att det provisoriska lönetillägget för samma tid höjes till 1 080 kronor för år då han ej åtnjuter ålderstillägg samt till 1 440 kronor för år då han uppbär ett och till 1 560 kronor för år då han uppbär 2—3 ålders- tillägg.

Prästlönekommittén har i förevarande sammanhang dessutom framhållit, att, därest det »rörliga tillägget» för civilstatstjänstemännen enligt statens löneplansförordning höjes utöver 12 procent för tiden närmast efter den 30 juni 1948, för prästerna nu föreslaget lönetillägg skäligen borde i motsvarande grad ytterligare höjas.

Beträffande biskoparna och övriga prästerliga befattningshavare, vilka för närvarande åtnjuta provisoriskt lönetillägg, har prästlönekommittén föreslagit, att de även för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 skola erhålla dylikt lönetillägg men för befattningshavarna i gemen förhöjt lika som för de högst avlönade församlingskyrkoherdarna föreslagits, eller till 720 kronor för år.

Två av kommitténs ledamöter hava anfört skiljaktig mening och på anförda skäl förklarar sig anse det riktigast att nu väsentligt höja de provisoriska tilläggen. För det fall att en sådan höjning likväl ej befunnes möjlig ha emellertid reservanternas föreslagit bland andra följande provisoriska avlöningsförbättringar för prästerna.

Prästerna befrias i likhet med civilstatens befattningshavare från erläggande av familjepensionsavgift. Detta borde gälla även biskoparna, som hittills icke erhållit något provisoriskt lönetillägg utöver förenämnda 660 kronor.

Den reducering med 3 procent å prästernas dyrtidstillägg, som nu sker, bör upphöra. Prästernas dyrtidstillägg utgår som bekant med 3 procent lägre

belopp än för övriga befattningshavare med s. k. reglerad lön. Denna bestämmelse tillkom år 1918 på grunder, som numera sakna varje som helst berättigande. Motiveringen var de förmåner, som de ordinarie prästerna då i allmänhet åtnjöt i form av lägre pris å vissa naturprodukter vid inköp från arrendator av löneboställe. Dessa förmåner ha dock för länge sedan upphört. Genom borttagandet av denna reducering skulle en nu förefintlig och uppenbar orättvisa, bestående i att prästerna icke fått samma dyrtidskompensation som andra befattningshavare, delvis bortfalla. Att prästerna, såsom åtnjutande nettolön, icke fått samma dyrtidskompensation som de, vilka åtnjuta bruttolön, framgår nämligen ytterligare av en efter uppdrag av prästlönekommittén företagen utredning, enligt vilken levnadskostnadsindex i 1935 års serie skulle per 1 september 1947 utgöra vid bruttolön 168 och vid nettolön 179. Levnadskostnadsindex har enligt denna utredning under senare år varit alldeles för lågt för en nettolön, och följaktligen dyrtidskompensationen mindre än vid bruttolön.

Det till kyrkoherde och komminister utgående uppvärmningsbidraget för tjänstebostad å respektive 200 och 160 kronor bör höjas till respektive 400 och 320 kronor.

Föredraganden, statsrådet Quensel, framhåller till en början, att frågan om en generell och definitiv lönereglering för prästerna icke kan bli löst före den 1 juli 1949 samt att ifrågavarande befattningshavare för tiden intill nämnda datum borde erhålla en provisorisk avlöningsförbättring, som i varje fall icke borde understiga den som för närvarande tillkomme dem. De av prästlönekommittén förordade grunderna för de nuvarande lönetilläggens avvägning förklarar sig föredraganden icke böra frångå, i följd varav han icke kan biträda de förslag och yrkanden, som framlagts av reservanterna, i petitionen eller i skrivelsen från SYPF.

Föredraganden anför vidare:

De av prästlönekommittén anförda skälen för en viss förhöjning av det nuvarande provisoriska lönetillägget åt församlingsprästerna finner jag bärande, varför jag anser mig böra biträda vad kommittén härutinnan föreslagit. I överensstämmelse härmed finner jag även biskoparna och samtliga övriga enligt kungörelsen 1947: 510 ifrågakommande präster böra erhålla samma förbättring av sina lönetillägg som den, som av kommittén föreslagits för församlingskyrkoherdarna i de högsta lönelägena.

Prästlönekommittén har funnit skäligt, att lönetilläggen åt prästerna ytterligare höjas, därest rörligt tillägg å lön enligt statens löneplansförordning för tiden närmast efter den 30 juni 1948 kommer att utgå efter ett högre procenttal än 12. Jag ansluter mig till denna uppfattning. På grund härav och med beaktande av det prästerliga lönesystemets egenartade utformning biträder jag kommitténs förslag. Det torde fördenskull böra få ankomma på Kungl. Maj:t att, därest prästlönekommitténs här i övrigt av mig tillstyrkta förslag vinner riksdagens bifall, ej blott meddela de särskilda för regleringen erforderliga bestämmelserna utan även, där så av nyssnämnda skäl påkallas, omräkna de av kommittén föreslagna lönetilläggsbeloppen till överensstämmelse med ett eventuellt förhöjt procenttal.

I *motionerna I: 298 och II: 459* hemställes, att riksdagen ville besluta, att provisoriskt lönetillägg för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949, vad beträffar innehavare av kyrkoherde- och komministertjänst, måtte utgå enligt följande förslag.

Innehavare av kyrkoherde- och komministertjänst.

Grundavlönning		Provisorisk tilläggslön
överstigande	ej överstigande	
Kronor	Kronor	Kronor
—	3 900	1 860
3 900	4 200	1 560
4 200	5 000	1 320
5 000	5 900	1 020
5 900	6 300	780
6 300	—	720

Till stöd för yrkandet anföres bland annat:

Vid beslut om avlösningsförbättringar 1929 och 1946 hade kyrkoherdar och komministrar erhållit samma belopp, eller 1929 2 100 kronor och 1946 660 kronor. På förslag av prästlönekommittén hade 1947 införts olika serier provisoriska lönetillägg för kyrkoherdar och komministrar. Därigenom hade den redan tidigare alltför stora skillnaden i löneförmåner för dessa befattningshavare ytterligare ökats till komministrarnas nackdel. Denna kategoriklyvning måste bedömas vara stridande mot demokratiska principer och allmänna rättvisekrav. Icke minst stode detta klart mot bakgrunden av det förhållandet, att en komministertjänst för många präster vore sluttjänst. Den i *motionerna* föreslagna ändringen föregrepe icke en definitiv lönereglering.

I *motionerna I: 297 och II: 458* åberopas till stöd för yrkandena beträffande prästernas *dyrtidstillägg* och prästernas *befriande från skyldighet att erlägga pensionsavgift* huvudsakligen samma skäl, som i denna del anförts av reservanterna i prästlönekommittén. Vidkommande *uppvärmningsbidraget* erinras, att de för närvarande utgående ersättningsbeloppen beslutades år 1932 och utgjorde en avlösning av rätten till uttag på prästgård av vedskog på rot. Vidare påpekas bland annat att priset på vedskog sedan 1932 stigit med minst 300 procent.

2. Särskild gottgörelse ur kyrkofonden åt vissa prästgårdsinnehavare för bränslekostnad under tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949.

Jämlikt beslut av 1947 års riksdag (propositionen nr 295, punkt 2, riksdagens skrivelse nr 408) ha åt innehavare av onormalt stora prästgårdar medgivits viss begränsad gottgörelse för av dem bestridd bränslekostnad under eldningssäsongerna 1946/47 och 1947/48. De närmare bestämmelserna i ämnet finnas meddelade i kungörelse den 10 juli 1947, nr 498.

Enligt dessa bestämmelser utgår här ifrågakomna gottgörelse, efter stiftsnämndens beprövande, med högst 50 kronor per eldningssäsong för varje boningsrum utöver, för kyrkoherde sju och för komminister fem samt i båda fallen till och med femton.

Sveriges yngre prästers förbund har framställt yrkande om höjning av den ifrågavarande gottgörelsen till 100 kronor per rum.

Prästlönekommittén har i häröver avgivet utlåtande funnit vad till stöd för yrkandet anförts icke utgöra tillräcklig grund för att för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 göra ändring i detta provisoriskt fastställda och av naturliga skäl schablonmässigt avvägda bidrag. Kommittén har fördenskull föreslagit, att den härutinnan gällande regleringen måtte förnyas oförändrad.

Två av kommitténs ledamöter hava anmält avvikande mening och under hänvisning till den från innevarande års början inträffade starka stegringen av priset å vedbränsle förordat en höjning av ersättningsbeloppet till 75 kronor per rum.

Föredraganden har uttalat, att han icke finner tillräckliga skäl för att frångå nu gällande grunder för ifrågavarande bidrag.

För motiveringen till det i motionerna *I: 297 och II: 458* framställda yrkandet om viss höjning av det till prästgårdsinnehavarna utgående allmänna uppvärmningsbidraget har redogjorts ovan under punkt 1.

3. Provisorisk reglering för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 av vissa prästerskapets ur kyrkofonden utgående emeritilöner och familjepensioner.

Vid 1947 års riksdag genomfördes för tiden den 1 juli 1947—den 30 juni 1948 en provisorisk pensionsreglering för prästerskapet. Denna bygger i det väsentliga och så långt kunnat ske på motsvarande nyreglering inom pensionsväsendet för civilstatstjänstemännen.

Prästlönekommittén har föreslagit, att den 1947 genomförda provisoriska regleringen förnyas, varvid kommittén tillika förklarar, att anledning icke finnes att nu företaga några ändringar i nämnda reglering.

Föredraganden har vid sitt förordande av kommitténs förslag uttalat, att han icke funne några sakliga ändringar i regleringsbestämmelserna påkallade för den nya regleringsperioden.

4. Semesterkostnadsbidrag ur kyrkofonden åt vissa präster för kalenderåret 1949.

Jämlikt beslut av 1947 års riksdag (propositionen nr 295, punkt 5, riksdagens skrivelse nr 408) ha ordinarie och extra ordinarie präster i de territoriella församlingarna inom riket — utom i Karlsborgs församling —

samt stifts- och kontraktsadjunkter medgivits semesterkostnadsbidrag ur kyrkofonden för kalenderåren 1947 och 1948, utgående för de ordinarie prästerna med förhöjda belopp i förhållande till vad tidigare gällt. De för bidragen för nämnda år gällande bestämmelserna finnas meddelade i kungörelse den 10 juli 1947 (SFS 1947: 499). Enligt dessa bestämmelser må semesterkostnadsbidrag, efter domkapitlets beprövande, utgå till ordinarie präst och vakansvikarie för sådan under högst 30 dagar och till övriga ifrågakommande extra ordinarie präster under högst 20 dagar. För ordinarie präst och kyrkoadjunkt samt s. k. vakansvikarie utgör semesterkostnadsbidraget, efter särskilda betingelser, 5 kronor eller 2 kronor 50 öre per dag. För pastorats-, stifts- och kontraktsadjunkterna innebär regleringen i det hela att de under semesterledigheten ej skola behöva vidkännas minskning i sina löneförmåner.

Sveriges yngre prästers förbund har framställt yrkande om en kraftig höjning av här omförmälda bidrag.

Prästlönekommittén har i avgivet utlåtande över nämnda framställning funnit vad till stöd för densamma anförts icke utgöra tillräcklig grund för att för kalenderåret 1949 göra ändring i dessa provisoriskt fastställda bidrag. Kommittén har fördenskull föreslagit, att den ifrågavarande regleringen förnyas oförändrad.

Två av kommitténs ledamöter hava anfört skiljaktig mening. Dessa hänvisa till att prästerna i olikhet med andra befattningshavare måste vidkännas betydande kostnader för ersättningar åt semestervikarie. För att eliminera detta, vilket av reservanterna angives vara en uppenbar social orättvisa, föreslås, att till ordinarie präst, som ordnar sin semester genom tjänstebyte, må utgå semesterkostnadsbidrag med 150 kronor för 30 dagars semester, vilken ersättning åtminstone delvis anses kunna täcka kostnaderna för predikobiträde och resor. Där semester ordnas med extra ordinarie eller annan ordinarie präst som vikarie, bör enligt reservanterna under 30 dagar utgå ersättning för vivre enligt av vederbörande domkapitel fastställda grunder jämte vikariearvode. Extra ordinarie präst bör åtnjuta 21 dagars semester med bibehållen lön och vivreersättning.

Föredraganden har förordat kommitténs förslag samt därvid anført:

Då kommittéreservanterna göra gällande, att de ekonomiska uppoffringar, som i viss omfattning drabba församlingsprästerna vid semesterledighet och för vilka semesterkostnadsbidragen äro avsedda att utgöra en viss kompensation, skulle innebära en speciell och markerad orättvisa, får jag, vad särskilt angår de ordinarie prästerna och kyrkoadjunkterna, framhålla, att denna fråga icke kan bedömas fristående utan måste ses i samband med de för de ifrågavarande befattningshavarna för närvarande gällande allmänna bestämmelserna rörande vad de vid tjänstledighet överhuvudtaget ha att vidkännas i avlöningsminskning. I sådant hänseende äro dessa nämligen i flertalet fall förmånligare ställda än andra befattningshavare i allmän tjänst.

I motionerna *I: 297* och *II: 458* anföres till stöd för däri framställt yrkande om semesterkostnadsbidrag huvudsakligen de av kommittéreservanterna åberopade skälen.

5. Provisoriskt representationsbidrag ur kyrkofonden åt biskoparna för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949.

Prästlönekommittén har föreslagit, att ett kontant representationsbidrag beviljas biskoparna. För att icke föregripa ett slutligt ställningstagande till denna fråga i samband med den kommande definitiva regleringen har kommittén funnit sig böra förorda, att bidraget provisoriskt begränsas till ett för alla biskopar lika belopp av 2 000 kronor för år.

Föredraganden har biträtt kommitténs mening, att fog föreläge för att tillerkänna biskoparna kontant representationsbidrag, och har vidare anfört:

Mot kommitténs förslag att ett sådant bidrag, i avvaktan på en definitiv reglering av biskoparnas avlöning, provisoriskt begränsas till ett för alla biskopar lika belopp av 2 000 kronor för år har jag intet att erinra. Representationsbidraget bör givetvis utgå ur kyrkofonden. Det torde, i händelse detta förslag godkännes, böra få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare bestämmelser rörande representationsbidragets utbetalande m. m.

6. Anslag ur kyrkofonden till förhöjd hyresersättning m. m. åt biskopen i Stockholms stift.

Föredraganden har förordat, att biskopen i Stockholms stift tills vidare, räknat från 1 januari 1948, tillerkännes hyresersättning med ett belopp av 7 800 kronor för år samt ersättning för abonnemangsavgifter och avgifter för samtal i tjänsten för i bostaden anordnad tjänstetelefon. Tillika föreslår föredraganden, att biskopen för vissa i propositionen omförmälda merutgifter, som han hittills fått vidkännas för hyra m. m., erhåller gottgörelse med ett belopp av 5 000 kronor i ett för allt.

7. Vissa anslag ur kyrkofonden till särskild prästerlig verksamhet utom riket för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949.

I proposition (nr 295, punkt 6) till 1947 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag angående grunderna för anslag ur kyrkofonden under budgetåret 1947/48 till avlöning av pastorerna i de svenska församlingarna i Köpenhamn, Berlin, Paris, Helsingfors, Oslo och London ävensom till avlöning av pastor vid en nyinrättad församling i Buenos Aires. Riksdagen (skrivelse 1947: 408) biföll Kungl. Maj:ts förslag.

I anledning av riksdagens beslut meddelade Kungl. Maj:t den 10 juli 1947 bestämmelser i ämnet. Dessa bestämmelser överensstämde med den reglering, som för utlandspastorerna varit gällande för närmast föregående budgetår. En redogörelse för avlöningsregleringen lämnas i berörda proposition nr 295.

Jämlikt nämnda bestämmelser av den 10 juli 1947 utgår till utlandspastorerna provisoriskt lönetillägg. Frågan om fortsatt sådant tillägg för ifrågasvarande präster har — i samband med behandlingen av motsvarande fråga för övriga kategorier av präster — omtalats härförut under punkt 1.

Domkapitlet i Uppsala har efter samråd med Kungl. Maj:ts vederbörande minister i utlandet samt efter hörande av vederbörande utlandspastor inkommit med redogörelse för de ekonomiska förhållanden på utlandspastorernas stationeringsorter, som kunde vara av betydelse för avvägningen av utlandspastorernas avlöningsförmåner under tiden närmast efter budgetåret 1947/48. Därjämte föreligger rörande förevarande anslagspunkt en framställning från *svenska kyrkans sjömansvårdsstyrelse* angående dels vissa löneförhöjningar och dels anslag ur kyrkofonden till tre nyinrättade sjömansprästbefattningar.

Föredraganden har icke ifrågasatt för nästa budgetår någon ändring i grunderna för regleringen av de avlöningsförmåner åt pastorer vid svenska församlingar i utlandet, varom nu är fråga, och har förordat att dessa grunder skola gälla ännu ett år. Framställningen från styrelsen har föredraganden icke ansett sig kunna tillstyrka.

8. Anslag ur kyrkofonden för anlåtande av biträde vid handläggning av boställsärenden och vad därmed äger samband.

Jämlikt stadgande i 6 § kyrkofondslagen skall ur kyrkofonden gäldas bland annat anslag, som Kungl. Maj:t och riksdagen finna skäligt ställa till vederbörande statsdepartements förfogande för anlåtande av biträde vid handläggning av boställsärenden och vad därmed äger samband.

Föredraganden har förklarat, att för ifrågasvarande ändamål torde för nästa budgetår böra beräknas samma belopp som för innevarande budgetår eller 15 000 kronor.

Utskottet.

Det nuvarande systemet för prästerskapets avlöning är i huvudsak uppbyggt på de numera föräldrade bestämmelserna i lagen den 9 december 1910 om prästerskapets avlöning. Frågan om en allmän revision av det prästerliga avlöningssystemet är sedan 1946 föremål för utredning av prästlönekommittén.

I avbidan å utredningens resultat genomfördes vid 1947 års riksdag vissa provisoriska avlönings- och pensionsförbättringar för prästerskapet. Huvudprincipen vid denna reglering var, såvitt angick prästerna i allmänhet, att bibehålla de förut utgående icke tillfälliga avlöningsbeloppen och därtill lägga ett med hänsyn till löneförmånerna som helhet skäligt provisoriskt lönetillägg. Detta tillägg skulle innefatta ersättning jämväl för det fall, att viss för särskilda omkostnader, exempelvis uppvärmning, an-

visad avlöningspost befundes otillräcklig. Undantag från denna allmänna grundsats gjordes såtillvida, att förut utgående semesterkostnadsbidrag höjdes och rätt till semesterkostnadsbidrag generellt infördes i de fall, där sådant bidrag tidigare icke utgått. Innehavare av stora prästgårdar tillerkändes viss särskild gottgörelse för bränslekostnad. Pensionsregleringen byggde i det väsentliga på motsvarande reglering för statstjänstemännen i allmänhet.

De 1947 beslutade provisoriska lönetilläggen hava uträknats på grundval av en jämförelse mellan ifrågavarande prästers dåvarande sammanlagda avlöningsförmåner och en — enligt preliminär arbetshypotes — tänkbar nyreglerad årslön. Vid uppställandet av arbetshypotesen iaktogs den försiktighet som ansågs nödvändig för att den kommande löneregleringen icke skulle föregripas. Då frågan behandlades av utskottet, underströk detta regleringens karaktär av provisorium samt angav det vara ett trängande önskemål, att prästlönekommitténs arbete påskyndades, så att förslag till en allmän lönereglering för prästerna snarast möjligt kunde föreläggas riksdagen.

Prästlönekommittén har ännu icke slutfört sitt arbete. Det torde därför vara ovisst, om förslag till definitiv lönereglering för prästerna kan föreläggas 1949 års riksdag. Även om så sker, läser regleringen icke kunna träda i kraft förrän tidigast den 1 januari 1950.

I förevarande proposition föreslås provisoriska lönetillägg efter huvudsakligen samma grundsatser som föregående år. Lönetilläggens belopp hava ökats så mycket som ansetts skäligt med hänsyn till att det till statstjänstemännen i allmänhet utgående rörliga tillägget ökats från ursprungligen förutsatta 6 till 12 procent. I fråga om pensioner, semesterkostnadsbidrag och särskild gottgörelse för bränslekostnad föreslås förlängning av den 1947 beslutade regleringen. Därutöver hemställs bland annat om representationsbidrag till biskoparna och viss ersättning till biskopen i Stockholms stift.

Motionerna I:298 och II:459 utmynna i förslag, att det provisoriska lönetillägget för komministrarna skall utgå med samma belopp i förhållande till grundavlöningen som för kyrkoherdarna. I motionerna I:297 och II:458 hemställs, att prästerna måtte befrias från skyldighet att erlägga pensionsavgift samt att dyrtidstilläggen för prästerna, de allmänna uppvärmningsbidragen och semesterkostnadsbidragen måtte höjas.

Då utskottet nu går att taga ställning till frågan om provisorisk lönereglering för prästerskapet under nästkommande budgetår, vill utskottet i första hand, i likhet med vad som skedde vid föregående riksdag, understryka angelägenheten av att prästlönekommitténs utredning rörande en allmän lönereglering för prästerna påskyndas. Ju längre tiden går, desto

klarare framstår behovet av en rationell lösning av prästernas avlöningsfrågor.

De allmänna principer, som vid föregående års riksdag lades till grund för den då genomförda provisoriska löneregleringen, böra enligt utskottets mening icke frångås i närvarande läge, då prästlönekommittén ännu icke framlagt sitt slutliga förslag. Vid detta ställningstagande har utskottet tagit hänsyn icke minst till de tekniska svårigheter, som måste bliva förknippade med en omreglering. Härtill komma svårigheterna att överblicka verkningarna av en omläggning. I enlighet med nämnda principer skola de löneförbättringar, som komma prästerskapet till del i avvaktan på den slutliga regleringen, få formen av ett allmänt provisoriskt lönetillägg. Utskottet har därför icke kunnat tillstyrka de i motionerna I: 297 och II: 458 framförda förslagen, vilka gå ut på förändringar på enstaka punkter i det prästerliga lönesystemet. Det nu sagda torde också gälla semesterkostnadsbidragen, ehuru dessa, såsom ovan nämnts, vid fjolårets reglering erhöllo en undantagsställning.

Även möjligheterna att åstadkomma löneförbättringar för prästerskapet i form av provisoriskt lönetillägg äro begränsade. Ett bifall till det i motionerna I: 298 och II: 459 framställda yrkandet, att komministrarna skulle erhålla lönetillägg med samma belopp som kyrkoherdar med motsvarande grundavlöning, skulle kunna innebära ett föregripande av prästlönekommitténs arbete. Genom en sådan åtgärd skulle nämligen vissa komministrar kunna erhålla högre lön nu än som skulle tillkomma dem vid den slutliga löneregleringen. Redan av dessa skäl har utskottet icke kunnat tillstyrka helt bifall till det i dessa motioner framställda yrkandet.

Utskottet kan emellertid icke förbise, att det i propositionen föreslagna provisoriet i vissa fall framstår som otillfredsställande. Sålunda finner utskottet uppenbart, att komministrar med låg grundavlöning icke åtnjuta löneförmåner, som stå i skäligen proportion till arten av deras befattningar eller till deras utbildning. Situationen för dessa ordinarie befattningshavare synes så mycket mera behjärtansvärd, som vissa av dem måste räkna med att icke kunna befordras till högre prästerliga tjänster. Då tidpunkten för en lösning av deras lönefråga icke kan förutses, har det syntts utskottet påkallat att undersöka, om man icke kunde — utan frångående av de för regleringen antagna huvudgrunderna — tillgodose dessa befattningshavare i vidare mån än i propositionen föreslagits.

Av förevarande proposition framgår icke direkt, i vilka lönegrader komministrarna enligt den förut omförmälda arbetshypotesen tänkts placerade. Det torde emellertid vara möjligt att bilda sig en uppfattning härom genom att uträkna det sammanlagda beloppet av vederbörandes löneförmåner, det i propositionen föreslagna provisoriska tillägget inbegripet. Därvid bör beaktas, att vissa komministrar med hög grundavlöning erhålla löneförmåner, som äro större än årslönen i den tänkta lönegraden. Till dessa före-

slås i propositionen tillägget skola utgå med det lägsta beloppet, 720 kronor. Beräkningen synes sålunda böra avse de komministrar, för vilka högre tilläggsbelopp föreslagits.

Då det gäller att beräkna värdet av komministrarnas nuvarande löneförmåner möter en särskild svårighet däri, att värdet av bostadsförmånerna icke kunnat exakt beräknas. Viss ledning för en uppskattning av nämnda värde kan emellertid erhållas i de nyligen antagna bestämmelserna för folkskollärare i boställsordningen den 30 december 1946 för folkskolans lärare (SFS 1946: 883, ändrad 1947: 545). Därjämte har utskottet erhållit vissa preliminära uppgifter angående prästgårdarnas fördelning på hyresgrupper.

Beräknas värdet av bostadsförmånerna med ledning härav, finner man, att komministrarna vid ett bifall till propositionen skulle erhålla ordinära löneförmåner, utom semesterkostnadsbidrag, enligt följande uppställning.

Vid grundavlö- ning av	Löneförmåner i genomsnitt c:a	Motsvarar närmast lönegrad i ortsgrupp 2
2 600 kr.	9 675 kr.	Ca 23
2 800 »	9 740 »	» 23
3 400 »	10 430—10 785 kr. ¹	» 25
3 800 »	10 785—11 130 » ¹	» 25—26
4 200 »	11 190—11 890 » ¹	» 26—27
5 000 »	12 360—13 750 » ¹	» 27—29 ²

Enligt propositionen utgår högre provisoriskt tillägg än minimibeloppet, om grundlönen icke överstiger 3 900 kronor. Såsom av uppställningen torde framgå motsvara löneförmånerna i dessa fall lönegraderna Ca 23—26. Man torde således vara berättigad antaga, att komministrarna enligt ovanberörda arbetshypotes tänkts placerade i eller något över dessa lönegrader.

För kyrkoherdarnas del framgår av en efter motsvarande grunder gjord beräkning, att Kungl. Maj:ts förslag innebär en löneställning motsvarande lönegraderna Ca 26—31.

Inom utskottet har framhållits, att det knappast syntes skäligt att upprätthålla en så stor skillnad i löneförmånerna för kyrkoherdar och komministrar. Båda kategorierna vore ordinarie befattningshavare och kompetensvillkoren desamma. Flertalet komministrar intoge en fullt självständig ställning i förhållande till kyrkoherden i pastoratet. I flerförsamlingspastorat torde regeln vara att komministern utan inblandning från kyrkoherdens sida ombesörjer församlingsvården i en församling. Ofta berodde det på tillfälligheter, om en präst kunde vinna befordran till kyrkoherde eller allenast erhöle komministersämbete. På ett närliggande område, läroverken, upprätthölls mellan befattningshavare med avsevärt olika kompetensvillkor, lektorer och adjunkter, icke större skillnad än fyra lönegrader. Vidare

¹ Beloppen variera beroende på till vilken hyresgrupp vederbörandes tjänstebostad är att hänföra.

² Ca 25—27 i ortsgrupp 5.

vore det uppenbart, att för de lägst avlönade komministrarna icke beräknats skäligen löneförmåner. Sistnämnda komministrar intoge enligt Kungl. Maj:ts förslag en löneställning, motsvarande lönegrad Ca 23, eller blott två grader högre än de högst avlönade folkskollärarna och tre grader lägre än läroverksadjunkterna. Ur utbildningssynpunkt vore komministrarna närmast att jämföra med sistnämnda befattningshavare.

De sålunda anförda synpunkterna kunna enligt utskottets mening icke fränkännas fog. Då emellertid utskottet, såsom ovan angivits, icke ansett tillrådligt att under förhandenvarande omständigheter frångå de för den provisoriska regleringen antagna huvudprinciperna, torde endast smärre justeringar i Kungl. Maj:ts förslag böra förordas. Den högsta lönegrad, med vilken man enligt uppställningen här ovan synes hava räknat, Ca 26, torde sålunda i princip icke böra överskridas. Vad de lägst avlönade komministrarna angår torde man vara berättigad förvänta, att de vid en framtida löne reglering icke komma att placeras i lägre lönegrad än Ca 24. En lämplig avvägning för deras del synes vara att vinna genom att öka deras lönetillägg så mycket, att de sammanlagda förmånerna motsvara årslönen i nämnda lönegrad. Tillägget läser dock icke böra göras större än det i motionerna I: 298 och II: 459 yrkade högsta beloppet, 1 860 kronor. Inom de sålunda angivna gränserna kunna tilläggen lämpligen avpassas i förhållande till grundlönen efter huvudsakligen samma grunder som i propositionen.

På grundval av dessa övertväganden förordar utskottet, att provisoriskt lönetillägg under den avsedda regleringsperioden skall utgå till komministrarna med följande belopp:

Innehavare av komministers-tjänst med grundavlönning		Av utskottet föreslaget provisoriskt lönetillägg	Ökning i förhållande till prop.	Sammanlagda löneförmåner i dylikt fall c:a ¹	Motsvarar närmast lönegrad i ortsgrupp 2
överstigande	ej överstigande				
	2 600 kr.	1 860 kr.	300 kr.	9 975 kr.	Ca 24
2 600	— 2 900 »	1 620 »	300 »	10 040 »	» 24
2 900	— 3 500 »	1 260 »	120 »	10 550—10 905 ² kr.	» 25
3 500	— 3 900 »	960 »	60 »	10 845—11 190 ² »	» 25—26
3 900	— 4 200 »	720 »	0 »	11 190—11 890 ² »	» 26—27
4 200	— 5 000 »	720 »	0 »	12 360—13 750 ² »	» 27—29 ³

Detta förslag skulle i förhållande till propositionen innebära en kostnadsökning av omkring 70 000 kronor.

Vidkommande övriga befattningshavare vill utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag till provisoriskt lönetillägg.

På Kungl. Maj:t bör det, såsom föredraganden hemställt, ankomma att ej blott meddela de särskilda för regleringen erforderliga bestämmelserna än även vid en höjning av procenttalet för det rörliga tillägget å lön enligt statens

¹ Beloppen å s. 15 ökade enligt utskottets förslag.

² Beloppen variera beroende på till vilken hyresgrupp vederbörande tjänstebostad är att hänföra.

³ Ca 25—27 i ortsgrupp 5.

löneplansförordning verkställa erforderlig omräkning av tilläggsbeloppen till överensstämmelse med det förhöjda procenttalet.

Under punkterna 2—4 i propositionen föreslås förlängning med ett år av den 1947 beslutade regleringen beträffande gottgörelse till vissa prästgårdsinnehavare för bränslekostnad samt beträffande pensioner och semesterkostnadsbidrag. I propositionen har angivits, att någon saklig ändring i nu gällande bestämmelser icke avses. Reservanterna i prästlönekommittén hava framhållit, att bränsleprisernas stegring motiverade en höjning av den särskilda gottgörelsen för bränslekostnad. Även om denna synpunkt icke saknar berättigande, finner utskottet icke tillrådligt att nu ändra nämnda schablonmässigt bestämda bidrag. Jämväl beträffande de övriga nu nämnda punkterna vill utskottet tillstyrka en förlängning av gällande reglering utan sakliga ändringar.

Mot vad föredraganden hemställt under punkterna 5—8 finner utskottet ej skäl till erinran.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte medgiva, att provisoriskt löne-tillägg åt präster må för tiden den 1 juli 1948—den 30 juni 1949 utgå ur kyrkofonden i överensstämmelse med vad utskottet här ovan förordat;

B) att riksdagen måtte bifalla vad Kungl. Maj:t föreslagit i förevarande proposition, nr 156, under punkterna 2—8; samt

C) att motionerna I: 297, I: 298, II: 458 och II: 459, i den mån de icke kunna anses besvarade genom vad utskottet hemställt ovan under A och B, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 20 maj 1948.

På första lagutskottets vägnar:

AXEL LINDQVIST.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Lodenius, Krügel, Lindblom, Ekströmer, Olofsson och Löthner;

från andra kammaren: herrar Lindqvist, Hedlund i Östersund, Berg, Gustafsson i Lekåsa, Osterman, Andersson i Mölndal, Sveningsson och fröken Öberg.

Reservation

av herrar *Berg, Andersson i Mölndal* och fröken *Öberg*, vilka anför:

»I likhet med utskottets majoritet finna vi angeläget, att prästerskapets lönefråga blir slutgiltigt löst utan tidsutdräkt.

Genom fjolårets beslut om provisorisk lönerreglering tillerkändes prästerskapet icke ringa löneförbättring. Förevarande proposition innehåller förslag om ytterligare höjning av det 1947 beslutade provisoriska lönetillägget. Detta lönetillägg har i propositionen satts så högt som prästlönekommittén ansett tillrädligt för att icke föregripa en slutlig reglering av prästerskapets lönefråga.

Om de i propositionen föreslagna provisoriska tilläggen ökas, torde risk föreligga för att den slutliga lösningen föregripes. Denna risk måste också anses vara för handen vid ett bifall till de i motionerna I: 297 och II: 458 gjorda yrkandena om slopande av prästernas skyldighet att vidkännas pensionsavdrag och förbättringar beträffande särskilda avlöningsposter.

Tillräckliga skäl ha icke förebragts för att — i nuvarande läge då utredning om hela lönefrågan pågår och beslut i ämnet kan beräknas föreligga inom en nära framtid — särskilt tillgodose komministrarna genom en höjning av de i propositionen föreslagna provisoriska lönetilläggen.

På grund härav få vi hemställa,

att riksdagen måtte, med avslag å motionerna I: 297, I: 298, II: 458 och II: 459, bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 156.»